

Bošnjačko nacionalno vijeće
Bosniac National Council
Национални саветі бошњачке националне мањине

DEKLARACIJA O POLOŽAJU SANDŽAČKIH BOŠNJAKA

Polazeći od činjenice viševjekovne autohtonosti i nacionalnog identiteta bošnjačkog naroda na prostoru Republike Srbije,

Saglasno svom evropskom porijeklu i islamskoj pripadnosti,

Čvrsto opredijeljeni za demokratiju, evropske integracije, mir, jednakost i toleranciju među svim narodima i građanima na području Republike Srbije,

Pozivajući se na Povelju Ujedinjenih nacija, Univerzalnu deklaraciju o ljudskim pravima, Okvirnu Konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina, Evropsku povelju o manjinskim ili regionalnim jezicima, Ustav Republike Srbije, Zakon o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina, Zakon o nacionalnim savjetima nacionalnih manjina i druga domaća i međunarodna dokumenta u oblasti zaštite ljudskih i manjinskih prava,

Podstaknuti trenutnim položajem i nivoom ostvarenosti nacionalnih prava sandžačkih Bošnjaka u Republici Srbiji,

Bošnjačko nacionalno vijeće kao najviši predstavnički organ i legitimni zastupnik interesa bošnjačke nacionalne zajednice u Republici Srbiji, na sjednici Izvršnog odbora Vijeća, održanoj 27. 06. 2009. godine u Novom Pazaru, donosi

DEKLARACIJU O POLOŽAJU SANDŽAČKIH BOŠNJAKA U REPUBLICI SRBIJI

1. Sandžački Bošnjaci su dio bošnjačkog nacionalnog korpusa, sa Bosnom i Hercegovinom kao matičnom državom, i njihov nacionalni identitet i autohtonost na području Republike Srbije je nesporan i neupitan.

2. Država Srbija i njene organizacije i ustanove u prethodnih nekoliko godina uložili su značajne napore na poboljšanju i unaprjeđenju položaja i prava sandžačkih Bošnjaka u Republici Srbiji.

3. Potpunije i sveobuhvatnije ostvarenje manjinskih prava sandžačkih Bošnjaka u Republici Srbiji moguće je ostvariti jačanjem mehanizama njihove primjene na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou, kao i koordiniranim djelovanjem svih predstavnika, organizacija, ustanova i institucija sandžačkih Bošnjaka na državnom nivou.

4. Potpunije i efikasnije ostvarenje prava na upotrebu i javno korišćenje maternjeg bosanskog jezika, kao jednog od suštinskih elemenata nacionalnog identiteta sandžačkih Bošnjaka, moguće je postići ozvaničenjem njegove službenosti u svim opštinama i gradovima u Republici Srbiji, u kojima sandžački Bošnjaci žive u značajnijem procentu, u skladu sa zakonom.

5. Radi ravnopravnog tretmana u oblasti obrazovanja u opštinama gdje je bosanski jezik u službenoj upotrebi u osnovnim i srednjim školama primjeniti model obrazovanja za nacionalne manjine u skladu sa zakonom.

U tom cilju formirati radnu grupu od predstavnika Ministarstva prosvjete, odgovarajućih prosvjetnih institucija i Bošnjačkog nacionalnog vijeća, koja će razraditi ovaj zakonski model.

6. Država Srbija obavezna je obezbjediti sandžačkim Bošnjacima potrebne uslove za informisanje na maternjem bosanskom jeziku kroz sufinansiranje i unaprjeđenje u oblasti štampanih medija i izdavačke djelatnosti, adekvatniju zastupljenost na Javnom servisu formiranjem posebne redakcije na bosanskom jeziku pri RTS-u, kao i sufinansiranjem posebne produkcije pri Bošnjačkom nacionalnom vijeću koja bi emitovala svoj program na lokalnim i regionalnim medijima. Neophodno je redefinisati postojeće radiodifuzne oblasti tako što će se područje šest sandžačkih opština svrstati u jednu radiodifuznu oblast.

7. Nepokretna kulturna dobra Republike Srbije u opštinama Novi Pazar, Tutin, Sjenica, Nova Varoš, Prijepolje i Priboj, koja sandžački Bošnjaci smatraju svojom kulturnom baštinom, definišu se kao bošnjačko kulturno nasljeđe i kao takva će se od strane države Srbije, njenih predstavnika, ustanova i institucija i tretirati. Potrebno je hitno donijeti program mjera u zaštiti i unaprjeđenju tog nasljeđa.

8. Za potpunije ostvarenje nacionalne ravnopravnosti u oblasti učešća u javnom životu, sandžačkim Bošnjacima neophodno je, pored zastupljenosti u Narodnoj skupštini i Vladi Republike Srbije, obezbjediti i adekvatnu zastupljenost u pravosuđu, policiji i drugim ustanovama, organizacijama i institucijama na svim nivoima vlasti, u skladu sa evropskim standardima i srazmjerno njihovom učešću u stanovništvu.

9. U cilju prevazilaženja višedecenijske zapostavljenosti i nerazvijenosti, poziva se država Srbija da kroz sve svoje raspoložive mehanizme i institucije sistema aktivno

podstiče i intenzivira ekonomski razvoj regiona Sandžak kroz značajnija ulaganja i investicije u sandžačkim opštinama, posebno u oblasti infrastrukture, a radi postizanja ravnomjernijeg regionalnog razvoja i približavanja naše zemlje standardima Evropske Unije.

10. Radi što efikasnije i djelotvornije realizacije manjinskih prava sandžačkih Bošnjaka neophodno je stvarati uslove, ustavne i zakonske, da u procesu decentralizacije i regionalizacije, odnosno nove teritorijalne organizacije Republike Srbije, opštine Novi Pazar, Tutin, Sjenica, Nova Varoš, Prijepolje i Priboj budu u sastavu jednog regiona i sačinjavaju jednu administrativnu oblast.

11. Pozivaju se političke organizacije, udruženja i institucije koje okupljaju sandžačke Bošnjake da uzmu aktivno učešće u sprovođenju ove Deklaracije. Pozivaju se državni organi Republike Srbije da potpunije i efikasnije sprovedu Ustavne, zakonske i međunarodno preuzete obaveze u zaštiti i unaprjeđenju manjinskih prava sandžačkih Bošnjaka u Republici Srbiji.

Bošnjačko nacionalno vijeće u Republici Srbiji
Esad Džudžević, predsjednik Izvršnog odbora

